

Paragraf 23

Ärendenummer KS2023/112

Uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan 2023, daterad 2024-02-19, fastställs.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att uppdra till ekonomichef Daniel Nilsson att utveckla beskrivning om varför inte kontrollen *ekonomiadministration/hantering av leverantörsfakturor* är genomförd innan internkontrollplanen skickas upp till kommunstyrelsen för beslut.

Beskrivning av ärendet

En uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan 2023 har genomförts.

Kommunstyrelsens internkontrollplan för året innefattar tio kontroller inom sex riskområden. Fyra av kontrollerna visar ingen avvikelse och fem av kontrollerna visar en mindre avvikelse. En kontroll har inte genomförts under året på grund av omprioritering men avses genomföras under 2024.

I bifogat underlag redovisas resultatet av 2023 års kontroller i sin helhet.

Beslutsgång

Utifrån diskussioner kommer kommunstyrelsens arbetsutskott överens om att uppdra till ekonomichef Daniel Nilsson att utveckla beskrivning om varför inte kontrollen *ekonomiadministration/hantering av leverantörsfakturor* är genomförd innan internkontrollplanen skickas upp till kommunstyrelsen för beslut.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2024-02-05

Underlag – Uppföljning av kommunstyrelsens internkontroll 2023, daterad 2024-02-05

Uppföljning av Kommunstyrelsens internkontroll - 2023

Kommunstyrelsens internkontrollplan för året innefattar 10 kontroller inom 6 riskområden. Fyra av kontrollerna visar ingen avvikelse och fem av kontrollerna visar en mindre avvikelse. En kontroll har inte genomförts under året på grund av omprioritering men avses genomföras kontrollen 2024.

I tabellen nedan redovisas resultatet av 2023 års kontroller.

Process	Risk	Kontroll	Kommentar	Resultat av kontroll
Myndighetsutövning /hantering av allmänna handlingar	<p>Allmänna handlingar hanteras felaktigt</p> <p>Tryckfrihetsförordningen följs inte vid utlämnande av allmän handling. Kan bero på oordning i arkiv, bristande eller okända rutiner som därmed inte tillämnas korrekt.</p> <p>Felaktig hantering där allmänna handlingar inte lämnas ut eller offentliggörs är dels ett lagbrott och kan även skada förtroendet för kommunen och dess tjänstemän och politiker.</p>	<p>Kontroll av utlämnande av allmän handling</p> <p>Stickprov på ärenden gällande utlämnande av allmän handling genom samtal med berörd handläggare samt kontroll av ev kommunikation med den som begärt ut handlingen.</p>	<p>Majoriteten av ärendena hanteras i enlighet med tryckfrihetsförordningen. Rutin för utlämnande av allmän handling finns på Komin och i praktiken fungerar rutinen väl. Det finns en stark vilja bland medarbetare att följa rutinen och en omsorgsfullhet i handläggningen, särskilt kring sekretess. Det material kring utlämnande som finns på Komin, exempelvis frågor/svar-delen, är ett bra stöd.</p> <p>Stickprovskontroll visar att enstaka ärenden inte hanterats skyndsamt i enlighet med tryckfrihetsförordningens krav. I det aktuella ärendet berodde bristen på hög arbetsbelastning samt bristande kunskap gällande vad skyndsamhetskravet innebär. För att förebygga liknande brister har registraturen utvecklat sin rutin kring ärendena, så att registrator har bättre kontroll på handläggningstiderna hos övriga delar av förvaltningen, samt att kunskaphöjande insatser är planerade för berörd enhet.</p>	<p> Kontroll genomförd med mindre avvikelse</p>
Arbetsmiljö	<p>Bristande arbetsmiljöarbete</p> <p>Om arbetsgivaren inte lever upp till sitt arbetsmiljöansvar kan Arbetsmiljöverket besluta om föreläggande eller förbud, med eller utan vite, mot arbetsgivaren. Ett beslut utan vite kan leda till straff, böter eller fängelse.</p> <p>Att inte ha fungerande rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete utgör även</p>	<p>Årlig uppföljning genomförs</p> <p>Avstämning med skyddsombud att alla enheter genomfört sin uppföljning.</p>	<p>Årlig uppföljning har genomförts och handlingsplaner har tagits fram utifrån varje verksamhets behov som sedan följts upp i alla led ända upp i KSPU. Facklig verksamhet har fått information och varit delaktig. Uppföljningen känns omfattande för chefer, HR har därför försökt underlätta arbetet under året genom att ta fram APT mallar som knyter an till alla områden inom det systematiska arbetsmiljöarbetet för att chefer i slutet av året skall ha genomfört de flesta av delarna inom arbetsmiljö.</p>	<p> Kontroll genomförd utan avvikelse</p>

Process	Risk	Kontroll	Kommentar	Resultat av kontroll
	<p>ett arbetsmiljöproblem där bristande rutiner eller otydlig struktur kring arbetsmiljöarbetet kan leda till att personalen mår dåligt och verksamheten riskerar att bli en oattraktiv arbetsplats med hög personalomsättning.</p> <p>Det finns också en risk att det systematiska arbetsmiljöarbetet inte är en naturlig del av verksamheternas arbete, vilket gör att arbetet med arbetsmiljön kan upplevas som en uppgift utöver det ordinarie arbetet. För att arbetet ska upplevas stödjande och en del av ordinarie arbete ska APT-material tas fram som stödjer arbetet, information skall ges, samt en årlig uppföljning för att trygga chefer och medarbetare att arbetet har hanterats.</p>	<p>APT-material finns framtaget</p> <p>Avstämning att stödmaterialet finns framtaget och har kommunicerats/implementerat till samtliga chefer samt uppföljande kontroll att materialet används på avdelningarnas arbetsplatsträffar (APT).</p>	<p>Det finns APT mallar framtagna som ett led att säkerställa att cheferna gör det som förväntas enligt arbetsmiljölagen under året. Följer cheferna mallarna har de genomfört de flesta aktiviteter som förväntas av verksamheten inom arbetsmiljö och årlig uppföljning av det systematiska arbetet går smidigt. .</p>	<p> Kontroll genomförd utan avvikelser</p>
Inköp	<p> Bristande avtalstrohet</p> <p>Vid en väl fungerande inköpsprocess sker alla inköp sker inom ramen för kommunens upphandlingar och följer lagar och regler. Genom att genomföra inköpen hos upphandlade leverantörer säkerställs även effektiva och goda affärer som ger maximalt värde för skattepengarna.</p> <p>Att inte följa avtalen kan leda till onödigt dyra inköp eller inköp av produkter med bristande kvalitet. Då kommunens inköp innefattas av lagar inom offentlig upphandling finns även risk att inköpen utanför avtal sker i strid mot lagen. Det kan även leda till skadeståndsanspråk från upphandlade leverantörer.</p>	<p>Inköp enligt avtal</p> <p>Kontroll av inköp i spendanalysverktyget på 10 leverantörer 1 faktura per leverantör under 100 000 och 10 leverantörer över 100 000 med en faktura per leverantör.</p>	<p>Stickprovskontroller av nyupplagda leverantörer har gjorts genom att kontrollera om det är ett köp från en avtalad leverantör eller inte. Om inköpet är gjort hos leverantörer där det saknas avtal, kontrolleras det om produkten/tjänsten/entreprenaden finns på befintligt avtal. Om avtal finns informerar inköpscontrollern verksamheten om att köpet är utanför avtal och hänvisar till rätt avtal.</p> <p>Stickprovskontrollerna görs även för att säkerställa att kommunens medarbetare följer interna riktlinjer.</p> <p>"Datavätt" i syfte att säkerställa att data speglar verkligheten i högsta möjligaste mån i spendanalysverktyget har genomförts under året. En ökad medvetenhet kring avvikelser är nu möjligt i och med programvarans visualiseringar.</p> <p>Statistik från perioden augusti - december 2023</p> <p>Totalt 80 observationer/stickprov är utförda</p> <p><u>Inköp under 100 000kr</u></p>	<p> Kontroll genomförd med mindre avvikelser</p>

Process	Risk	Kontroll	Kommentar	Resultat av kontroll
			<p>50 stickprov; 11st med någon form av anmärkning såsom pappersfaktura, inköp från ej avtalad leverantör.</p> <p><u>Inköp över 100 000kr</u></p> <p>30 stickprov utan avvikelse.</p> <p>Sammanfattning: Pappersfakturer inkommer regelbundet till kommunen vilket noteras och rapporteras tillbaka till berörd attestant. Inköp från ej avtalad leverantör har noterats och där har nya upphandlingar påbörjats, exempel på detta är verkstadstjänster/bil samt drivmedelsleverantör/fordon.</p>	
		<p>Direktupphandling</p> <p>Kontroll av nyupplagda leverantörer som vi får ut av ekonomiavdelningen, samt kontroll av leverantörer där inköpsvolymen överskrider 600 000 i spend by exitia (spendanalysverktyget).</p>	<p>Inga avvikelser kring större inköp om 600 000 kr finns att rapportera med avläsningsdatum 2024-01-03 för KLF.</p> <p>Under 2023 har 18 nyupplagda leverantörer kontrollerats, av dessa har 8 st. (44%). noterats med någon anmärkning. Bristerna har noterats och återrapporterats.</p> <p>Anmärkning gällande bristerna</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 st. pappersfakturer • 1 st. avtal löpt ut • 2 st. avtal hittades inte i avtalskatalogen, ej upplagt • 1 st. dokumentation inte inskickat till upphandlingsavdelningen 	<p> Kontroll genomförd med mindre avvikelse</p>
	<p> Kommunens regler för inköp och upphandling efterlevs inte</p> <p>Kommunens regler för inköp och upphandling syftar till att säkerställa att kommunens inköpsprocess är rättssäker, att varor, tjänster och entreprenader anskaffas till rätt kostnad och kvalitet samt att relevanta krav avseende ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet ställs. Vidare ska reglerna främja</p>	<p>E-handelsstyrning</p> <p>Rapporten "Fakturakontering" i Proceedo, filtrerad på Leverantörer, ansvar och fakturadatum</p>	<p>Antal inköpsorder för KLF har tydligt ökat under T3 och även jämfört med 2022, totalt 230 inköpsorder.</p> <p>Kontroll av ett urval ansluta leverantörer (Lyreco, Läromedia, Hygienteknik, OneMed, Sport & Fritidsgrossisten, Almedahls, Rekal och Synoptik). Urvalet är gjort utifrån att alla beställningar till dessa leverantörer ska göras i Proceedo.</p> <p>Under T3 2023 har 1 faktura inkommit till KLF från dessa</p>	<p> Kontroll genomförd med mindre avvikelse</p>

Process	Risk	Kontroll	Kommentar	Resultat av kontroll
	<p>att kommunen i upphandlingsfrågor agerar och uppfattas som en seriös, affärsmässig och attraktiv avtalspart. Reglerna syftar även till att förebygga och minska risken för mutor, jäv och korruption.</p> <p>Om verksamheterna inte följer kommunens regler för inköp och upphandling, ökar detta risken till att lagar inom offentlig upphandling inte efterlevs. Det kan även medföra risk för fördröjda upphandlingar vilket kan leda till bland annat avtalslöshet, som i sin tur kan medföra ekonomisk och juridisk skada. Kommunen som avtalspart kan även få negativ publicitet.</p>		<p>leverantörer utan beställning gjorts i Proceedo av totalt 57 fakturor från ovanstående leverantörer.</p> <p>Under hela 2023 har 4 fakturor inkommit till KLF från dessa leverantörer utan beställning gjorts i Proceedo av totalt 115 fakturor från ovanstående leverantörer.</p>	
		<p>Arbetsätt och kunskap inom upphandling</p> <p>Enkätundersökning för att ta fasta på kunskapsnivån</p>	<p>Inköpsavdelningen har valt att inte skicka ut en enkät till chefer gällande detta utan har istället riktat insatsen mer specialiserat efter behoven de sett både inom KLF och övriga förvaltningar/chefer i kommunen. Vid några tillfällen under 2023 har information och dialog förts med KLF ledningsgrupp och stöd har tillhandahållits.</p> <p>Under 2024 planeras besök hos övriga förvaltningars ledningsgrupper för att säkerställa arbetsätt och kunskap inom upphandling. Inköpsavdelningen har även bidragit med aktivt stöd till förvaltningarna med både e-handel och spendanalys.</p>	<p> Kontroll genomförd med mindre avvikelser</p>
		<p>Styrdokument för inköp och upphandling</p> <p>Kontrollerar att styrdokumenterna är aktuella utifrån lagarna och kommunens organisation.</p>	<p>Aktuella styrdokument för inköp och upphandling finns.</p>	<p> Kontroll genomförd utan avvikelser</p>
<p>Ekonomiadministration/hantering av leverantörsfakturor</p>	<p> Leverantörsfakturor betalas inte inom 30 dagar</p> <p>I det fall kommunen inte betalar sina fakturor inom 30 dagar kan det leda till kostnader för dröjsmålsränta enligt räntelagen. Det leder även till mer administrativt arbete då ytterligare en faktura måste hanteras.</p> <p>Förutom onödiga kostnader för dröjsmålsränta och merarbete kan det leda</p>	<p>Antal fakturor betalade efter 30 dagar</p> <p>Rapport från Proceedo alternativt Agresso som visar antalet fakturor betalade efter 30 dagar inom respektive förvaltning och ansvar. Rapporten ska även visa hur många dagar</p>	<p>Kontrollen har ej genomförts under året.</p> <p>Arbetet med att implementera uppgraderingen av kommunens ekonomisystem har varit mycket mer tidskrävande än förväntat och behövt prioriteras i första hand.</p> <p>Kontrollen föreslås flyttas över till kommunstyrelsens internkontrollplan för 2024.</p>	<p> Kontroll är inte genomförd</p>

Process	Risk	Kontroll	Kommentar	Resultat av kontroll
	till sämre förtroende för kommunen och skapa negativ publicitet.	betalningen dröjt efter 30 dagar.		
IT-förvaltning/hantering av behörigheter	<p>Användare med för hög behörighet</p> <p>Om användare har behörigheter utöver dess ansvar och befogenheter kan det leda till att osäkra system laddas ner och olovliga ändringar i befintliga inställningar och system kan ske.</p>	<p>Användarnas behörighetsnivå i är ändamålsenlig utifrån ansvar och befogenheter.</p> <p>Inventering och hantering av konton med domänadministratörsrättigheter.</p>	Den periodiska kontrollen har skett utan att några avvikelser har identifierats.	<p> Kontroll genomförd utan avvikelse</p>

Kommunledningsförvaltningen
Annelie Högsund
annelie.hogsund@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan 2023

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan 2023, daterad 2024-02-05, fastställs.

Ärendet

Beskrivning av ärendet

En uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan 2023 har genomförts.

Kommunstyrelsens internkontrollplan för året innefattar 10 kontroller inom 6 riskområden. Fyra av kontrollerna visar ingen avvikelse och fem av kontrollerna visar en mindre avvikelse. En kontroll har inte genomförts under året på grund av omprioritering men avses genomföras under 2024.

I bifogat underlag redovisas resultatet av 2023 års kontroller i sin helhet.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella ekonomiska konsekvenser finns redovisade i underlaget.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Ärendet föranleder inga direkta sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2024-02-05

Underlag – Uppföljning av kommunstyrelsens internkontroll 2023, daterad 2024-02-05

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Hannu Högberg
Biträdande kommundirektör
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom